

viament, dins aquest balanç parcial no es preveuen les etapes d'extracció, processament i transport del "combustible".

Amb aquests dos exemples es pot identificar un dels grans perills que pot suscitar l'aplicació d'aquesta directiva: el fet que, el CO₂, en ser l'únic contaminant que ha entrat dins les lleis del comerç, faci que domini la tendència de no identifi-

car altres impactes ambientals com una amenaça. Aquest argument podria contribuir perillosament a caure en l'error de creure que qualsevol actuació que no representi emissions directes de diòxid de carboni és una actuació neta. I pot portar a simplificar els arguments fins al punt de fer creure, per exemple, que les centrals nuclears són netes perquè els residus radioactius que generen no contribueixen a augmentar l'efecte hivernacle.

Miquel Valls

President de la Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona

REFLEXIONS, VALORACIONS I PROPOSTES DELS SECTOR EMPRESARIAL CATALÀ AL VOLTANT DE L'APLICACIÓ DEL PROTOCOL DE KYOTO

L'entrada en vigor del Protocol de Kyoto el febrer del 2005 després que cent quaranta-un països es posessin d'acord per a establir unes regles del joc comunes ha de rebre, d'entrada, una valoració positiva. Ara bé, des de Catalunya es viu amb preocupació els efectes que la nova normativa té sobre la indústria que origina l'esmentat efecte frontera. Es parla d'efecte frontera quan apareixen línies divisòries on no hi eren, definides pels diferents graus d'aplicació dels nous requeriments mediambientals i la diligència en la seva aplicació per part de les diferents administracions. És cert que Catalunya treballa a bon ritme per l'aplicació d'aquest Protocol, però en el seu afany per ser capdavantera i obtenir uns guanys medioambientals també es generen tensions en la competitivitat empresarial. Per aquesta raó, cal destacar el Protocol de Kyoto com un acord que garanteix entre els signants que els fets diferencials entre empreses competidores estiguin emmarcats en aspectes permanents com són l'eficiència i la innovació i no sobre l'oportunitat temporal de disposar de legislacions més permissives en l'emissió de gasos a l'atmosfera.

El Protocol de Kyoto és un primer model que ha d'ajudar a entendre que quan es parla de sostenibilitat el terreny de joc és tot el planeta, tant des del punt de vista mediambiental com econòmic. Cal, doncs, aconseguir que el Protocol sigui ratificat pels països que no ho han fet –amb especial menció als EUA que és responsable del 33% de les emissions al planeta– i també, que els governs i les administracions acompassin amb rigor l'aplicació dels nous requeriments. Si això no s'acompleix malauradament el guany mediambiental pot significar una pèrdua temporal –a vegades irreversible– de competitivitat empresarial.

Una segona reflexió que ens hauríem de plantejar tots plegats s'emmarca en el debat possibilitat entre allò que cal fer i allò que es viable fer. El

Protocol de Kyoto ha establert com a objectiu la reducció de les emissions d'un conjunt de set gran sectors industrials que són els actors de prop del 40% de les emissions totals al planeta. Aquesta és la mesura viable del Protocol de Kyoto, actuar sobre pocs agents –a Catalunya això afecta cent quaranta-sis centres de producció– per a aconseguir la reducció prevista. Tot i considerar lògica l'elecció d'aquests sectors, cal transmetre a la societat que el problema d'emissions és un problema de tots i que a Catalunya les emissions dels sectors difusos –vehicles, llars, establiments comercials i de serveis– suposen més del 60% del total de les emissions. Cal tenir molt present, doncs, que aquesta opció possibilista, tot i disposar de l'instrument incen-

Cal aconseguir que el Protocol sigui ratificat pels països que no ho han fet i que els governs i les administracions acompassin amb rigor l'aplicació dels nous requeriments

tivador del mercat de drets d'emissió, no es podrà aplicar sempre sobre uns pocs, ja que els rendiments en termes de reducció d'emissions seran decreixents.

Tot i que el pla d'assignacions té un àmbit estatal, sembla indicat fer un reflexió més propera a la participació de Catalunya en el compliment del Protocol de Kyoto. Les emissions realitzades des de Catalunya representen el 13,6% del total espanyol, la població catalana representa el 15,53% del total i el 18,88% del PIB a preus bàsics (2002). Catalunya ha obtingut l'11,1% dels drets d'emissió i d'això resulta un diferencial negatiu del 2,5% entre les emissions realitzades i

els drets obtinguts. Aquesta dada és fruit del resultat del Pla Nacional d'Assignacions, que en termes generals ha estat ben acollit pels sectors afectats i que s'explica pel pes específic de la producció de electricitat d'origen nuclear a Catalunya.

Aquestes dades que avui poden semblar satisfactòries des d'un punt de vista d'eficiència comparativa en la utilització dels drets d'emissió per a la generació de riquesa estan subjectes a un canvi futur radical. Aquest canvi depèn de quan i en quin sentit es prengui la decisió de tancament

de les centrals nuclears. El tancament de les centrals nuclears de Catalunya significaria a dia d'avui un augment de 36 punts percentuals més en l'excés d'emissions totals a Catalunya respecte de l'any base, el 1990.

Per a facilitar el compliment dels objectius de reducció d'emissions més enllà de l'any 2012 i per a fer-ho compatible amb el desenvolupament social, econòmic i mediambiental cal definir quin model energètic necessitem i quin és el millor model per als nostres interessos com a país capdavanter.